

A köznevelés és a gazdasági élet, illetve szövetkezési hálózat vállaltat munkájának kiértékelésére hivatottak a mintajárások.

A mintajárások hivatása

A nagy tetszéssel fogadták előző napok után Káos István dr. egyetemi tanácsvezető előadást a betegeség miatt tavallév Magyar Zoltán egyetemi tanár helyett és nevében. Tolmácsolta Magyar János ügyvéd, majd ismeretterítők a tait és gesztusi járásban Magyar irányítói alatt 7-8 esztendővel ezelőtt kezdődő adatfelvételéről, munkaszakszait és eredményeit - tait múzeum, téli gazdasági tanfolya-

Wünscher Frigyes

a szövetkezek célkitűzéseiről

Tnagy helyesléssel fogadták előadás után Wünscher Frigyes dr., a Hungya alelnök vezérigazgatója ismertette a szövetkezeti mintajárásokkal kapcsolatos szövetkezeti célkitűzéseket. Kifejtette, hogy Magyar Zoltán célja kutatómunkája megkezdésekor és a mintajárások megszervezésével az volt, hogy a két járás népének jólétét fokozza.

Ezt azonban kizárólag közgazdasági útton, csak kormányintézkedésekkel elérni nem lehet; közgazdasági vonatkozású reformokra is szükség van és ezekben szerepet kell vállalnia a társadalomnak is. Gazdasági jóléte csak úgy lehet teremteni, ha minél több termelő munkát végzők, minél eredményesebben és azt fokozzuk.

Megállapította, hogy a magyar mezőgazdasági termelés előfeltételei kedvezőbbek sok olyan országok szemében, amelyek gazdaságukban nálunk. Hangsúlyozta, hogy

a termelési előfeltételek közül az elsőt, - a munkát - aligha lehet fokozni, mert a magyar gazda dolgozik, amennyit csak lehet. A másik termelési tényező, - az időjárást, éghajlat, - ugyancsak kedvezőtlen megváltoztathatatlan. A harmadik tényező a tőke, amely alatt azokat az erőket kell érteniünk, amelyek a termeléshez, értékesítéshez szükségesek (gépek, gyárak, felszerések, berendezések).

Ismerette ezután a termelvények útját a termelőtől a fogyasztóig. Kimutatta, hogy

Határozati javaslat

Az előadások elhangzása után Szekeres László dr. gazdasági főtanácsos, a Falu-Gazdaszövetegség ügyvezető igazgatója összegezte az elhangzottak tanulságait, majd az alábbi határozati javaslatot terjesztette elő a hallgatóság lelkes helyeslése közben:

...mők, népfőiskola stb. Hangzattat, hogy a szükséges ajándékokat nem lehet egyszerűen az egész országban megvalósítani, meg kell előbb a gyakorlatban ismerni az egyes intézkedések eredményeit.

Ezért van szükség a mintajárásokra, amelyekben a köznevelés és a nép közötti közeledés és a földművelés-terjesztésnek előfeltételei megteremtik, amire a szövetkezeti eszme megvalósítása a legalkalmasabb.

Előadását azzal fejezte be, hogy a szövetkezeti mintajárás megteremtése érdekében kifejtött munkájukat köszönettel mondott a Falu-Gazda Szövetegségnek és a Hungya Szövetkezeti Központnak.

nem közömbös, hogy a tőke, a nemzet gazdasági életének ez a szürke, milyen kézben van.

Kifejtette, hogy a tőmerek gazdasági megszervezése okos, célszerű és jogos dolog. A gyáriparnak is hasznára van, ha egy-egy mezőgazdasági fogyasztóról áll a háta mögött. Ha a kismember erre a maga erejéből képtelen, akkor mást nem tehet mint szövetkezik.

A szövetkezek voltaképpen védekezés; a kismemberek védekezése, önségélye.

Hangsúlyozta, hogy a szövetkezet senki ellen harcot nem hirdel, hanem segítséget hoz a kismemberek, kiskereskedelmeknek,

de a föld népének is el kell végeznie a maga munkáját; esatlakoznia kell a szövetkezetekhez, oda kell adnia a maga kis erejét a szövetkezeti mozgalomnak, hogy azt megskozorozva vehesse igénybe az életért, a jobborsáért folytatott élet harcban.

Hozzászólások

A nagy tetszéssel fogadták, pompásan kifejtett előadásokhoz elsőségek Sztrácsik Andor gazdasági főtanácsos, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara igazgatója szölt hozzá. Hangzattatja, hogy a szövetegség megérdemli a termelőt és a fogyasztót is a közéleti életétől szűró jogtalan és káros túlkapásival szemben.

Hovetsey István alispán hozzászólásban a gazdaság, ömvelés és szoklásfejlesztés fontosságára mutatót rá, hangsúlyozta, hogy a vármegye és járás, illetve köznevelés minden területen ismerattani kívánja a gazdátársadalmat tudása kiegészítésére, erejének szövetkezéssel való fokozására irányuló törekvésében.

A tait és gesztusi szövetkezeti mintajárások gazdasági tanácsos, "Falu" Magyar Gazda és Földművelés Szövetegség által 1942 május 31-én, Nagygyimánodon és Tattan rendezett járási gazda- és szövetkezet napon elhangzott előadások alapján egyhangúlag elhatározta:

1. hogy hálás hódolatát fejezi ki Főmeltóságó Kormányzó Aradt iránt; fokozott kötelesség tudással és honvédeknek aldoztavállalásához méltó készséggel látja el a termelés munkáját és ezzel biztosítja a belső front szilárdságát és ellenálló erejét;
2. hogy a háborús rendkívüli viszonyok által előidézett termelési és termény-elosztási feladatok megoldására a Károlyi Sándor szemelében működő szövetkezeti hálózat tartja a legalkalmasabbnak;
3. hogy a kereskedelemnek a krisztusi tanítások jogyében való átfórmálására irányuló munkában az önségély elvén alapuló szellem segítségével nélkülözhetetlennek tartja;
4. hogy a szövetkezeti szellem megvalósításának gyakorlati megismertetése érdekében az eddig létesített szövetkezeti mintajárások szaporításával szövetkezeti mintavármegyék szervezésével Hazáikat szövetkezeti mintatországá tartja kifejlesztendőnek.

A határozati javaslat egyhangú lelkesedéssel tárgyalta előadójának, a nagygyimánodi Tokonyói Sándor, a nagygyimánodi Hungya elnöke, Péntek Pál v. o. gy. képviselő (Ács) és Frénykó Kálmán földirtokos szözlalták fel, majd Széjj Bálint v. o. gy. képviselő, felsőházi tag mondott köszönetet az előadónak a járás gazdasági feltételeire és a szövetkezeti élet kifejlesztése érdekében kifejtett fáradozásukért, majd a nagygyimánodi és a Himmusz elnökölésével véget ért.

Péntek Pál felszólalásában örömet fejezte ki, hogy a Falu-Gazdaszövetegség vette kezébe a mintajárás megszervezésének munkáját; az a szövetegség, amely huszonkét esztendővel ezelőtt, a komján bukása után, Rubinek Gyula, nagyattái Szabó István, Mayer János, Schandl Károly, Meskó Pál és Balogh Elemér irányítása alatt elsőnek látott hozzá a falu népe megszervezésének, anyagi jóléte emelésének munkájához. A föld népe nevében a közel negyedszázados munkáért hálás köszönetét fejezte ki, áldásos munkája folytatására kérte a Szövetegséget.

Tatán pedig Bakovszky Géza református tanító (Kocs), Molnár Kálmán plébános (Héreg) és Horváth István Hungya-elnök (Szómód) szözlalták fel, majd

Krudý Ferenc elnök záróbeszédét után a Himmusz elnökölésével fejeződött be a nagyjelentőségű gazdamegyeztetés.

Itt említtük meg, hogy a járás közösgői a legnagyobb lelkesedéssel vettek részt az ünnepségeken; Tatán köznevelési, szellemi és gazdasági, szövetkezeti vezetőkkel az elükön ott voltak a szomádi, tardsói, héregi, dunaalmási, vértostonai, vértesszöllási, felsőgallói, báji, bánháti és országyári gazdak. A résztvevők hatalmas száma, lelkes hangulata, a hozzászólások színyvalma mindenképpen igazolta, hogy mintajárásokban vagyunk, amelyek köznevelés, szövetkezeti mozgalma is elsőséggül irányítás alatt folyik.

A nagy és meleg sikerért hálás elismerés illeti meg mindkét járás köznevelési vezetőit, szellemi életének irányítóit és az egyes Hungya-, hitel- és tejszövetkezetek, Faluszövetkezetek főlokok és szakbizárok vezetőit és tagjait.

A tait és gesztusi járások valóban kibontozították, hogy minden tekintetben országos mintájú szözlathatnak a társadalmi, gazdasági és szociális téren megújuló országunk a keresztény és nemzeti szemelében való átfórmálásához.

(h. k.)

Országzerte megünnepelték a Hősök-napját

Május utolsó vasárnapján szerte az országban minden város és falu kegyeletös ünnepség keretében emlékezett meg a két világháború és az elszakított országrészek visszatérése során hősi halált halt vitéz honvédekéről.

A zászlósiszobá öltözött fővárosban a Hősök-terem folyt le az ünnepség. A Kormányzó Urat vitéz Szombathelyi Ferenc vezérőrnagy, a honvédekért a főnöke képviselte, aki az államhatóság, örökzöld babérrágók öszezalított koszorúját helyezte el az emlékkövén. Ezután a díszes koszorút megszámlálhatatlan sora került az emlékműre. A zászlókat mélyen meghajtották és a tér felé a légierők gépei irtak te tisztelőköriket. Majd díszment következett. Az ünnepség a német hadsergőtisztí küldöttsége is résztvett.

Köcskeméten a Ferenc József és a Rudolf lakanyában emléktáblát helyeztek le a visszatért országrészekért hősi halált halt

honvédek emlékére. Horgos Községben József kir. herceg avatta fel az újonnan készült hősi szobrot. Az ország minden részében számos emlékművet lepletek le e napon. S megtartották a Hősök ünnepét a borini magyarok is.

A földmívelésügyi minisztérium tisztviselői és alkalmazottai május 30-án, délelőn, a minisztérium központi épületében lévő hősi emlékmű előtt bensőséges ünnepség keretében emlékeztek meg a világháború hősi halottairól. A Magyar Hírszögek elnöklése után Bárányos Károly dr. földmívelésügyi államtitkár emlékezett meg a hősi halottokról, akiket az önfeláldozó kötelesség teljesítés példaképeiként állított a hallgatóság elé. Az emlékbeszéd után Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter, a honvédség nevében pedig Bárdy József hadbiztos, alezredes helyezte koszorút az emlékműre. Az ünnepség a Szózat emléklésével fejeződött be.

Zelenski „MÁTYÁS“-zuzó

LEGMODERNEBB EGYETEMES ÖRLŐ., SZÁRTÉPŐ- ÉS SILÓTÖLTŐ GÉPEK

Üzemkzében cserölhető szítákkal és metszőkészekkel. Alacsony fordulatszám, EGYÉB GYÁRTMANYAINK:

Teherautópókösök, kombináltkerekű „Zelenski“ vas-, lakóközök, öntözökösök, golyós-csapágyas „Julán“ aszkerek, tengelyek, horgonyok, szerkezetek, tüzfeszítőkötárgonokok, légtöltalmi felszerelések

Gróf Zelenski Róbert Gépgyár Kft.
Postszervezetek, Mikszáth-ú. 38. Telefon: 147.212, 347.566

A zsidóbirtokok igénybevételéről szóló törvényjavaslat a képviselőház előtt

A képviselőház május 28-án tartott ülésén a Ház előadta a **hadiközlönyök rendezéséről** szóló javaslatot, majd a közélet tisztaságáról szóló törvényjavaslatot szavazták meg. Ezután kezdtek meg a zsidóbirtokok igénybevételéről szóló törvényjavaslat érdemben való tárgyalását.

Az elnök közölte, hogy az egyes pártok a következő vezérszónokok jelentették be: **Magyar Élet Pártja: Juresek Béla, Fay Miklós báró, Gosselényi Nagy László, Erdélyi Párt: Brauncker Antal báró; Magyar Megújulás Nemzeti-socialista Pártjához: Pukolicz József; Keresztény Párt: vice-Makray Lajos; Nyilasokérszék Párt: Tatár Imre; Polgári Szabadság Párt: Apponyi György gróf; Szociáldemokrata Párt: Sceder Ferenc.**

Ezután **Meixner Emil** előadó ismertette a javaslatot, hangsúlyozva, hogy **a magyar föld a magyar ember számára nem csupán kenyérkeresési lehetőséget jelent, hanem jelenti az ezerezes hazát, a jövő fennmaradásának zálogát, sok gondot és küszködést, de sok örömet és lelki emelkedést is, vagyis jelenti a magyar sorsot.**

Eppen ezért kell gondoskodni arról, hogy a magyar föld azoknak a kezében legyen, akik származásuknál és életvitelüknél fogva összekapartak vele, akik tagjai a nemzetnek, akik történelmi népmunkások, akik osztálytalanok és bülszabadosak. Adatokkal szorult fel ezután a zsidóság magyarországi térfoglalásáról, kimutatva, hogy

1830-tól 1910-ig a trianoni ország területén a zsidók arányszáma 2,3 százalékról 6,2 százalékra emelkedett.

Hangsúlyozta ezután hogy a javaslat a zsidó faj kezéből akarja kivenni a magyar földet.

Pukolicz József az Irredy-féle pártiszóvettség vezérszónoka a kormány iránti bizalmatlanságból nem fogadta el a javaslatot, amelynek célkitűzésével azonban egyetért.

A május 29-iki ülésen **Juresek Béla**, a MEP vezérszónoka kimutatta, hogy **a magyarság ismerte fel első-**

nek a zsidósággal való együtt élés veszedelmét és káros következményeit,

majd javasolta, hogy a **törvényjavaslat végrehajtási utasítását** **hogyis dolgozza ki a kormány, és a törvény már ennek a gazdasági évelnek a végén életbe léptethető legyen.**

Tatár Imre nyilatkozva nem fogadta el a javaslatot, majd **Fay Miklós** báró, a MEP vezérszónoka hangoztatta, hogy a javaslat nemcsak a birtokpolitikai, hanem nemzetpolitikai célokat is szolgálja és annak végrehajtása körül semmiféle befolyás, személyi szempont nem fog érvényesülni.

Apponyi György gróf a javaslatot nem fogadta el, majd **Gosselényi Nagy László**, a MEP harmadik vezérszónoka, a kecskeméti Kamara igazgatója mutatta ki, hogy a **törvényjavaslat Gombós Gyula** fővédelmi politikájának egyenes folytatása. Hangsúlyozta, hogy a zsidóktól elvett földet elsősorban azok fának kell a kezébe adni, akik most a magyar nemzet jövőjéért dolgoznak életükért; viték katonáinkat, a hadiközlönyeket és hadiárvékat kell felhőzni juttatni.

A törvényjavaslat tárgyalását a képviselőház június 2-iki ülésén folytatták. Báró **Brauncker** Antal az Erdélyi Párt vezérszónoka szöveget felolvasták. Beszédében a javaslat elfogadása mellett azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a törvényjavaslatot olyan értelemben módosítsák, hogy

már a száz holdas zsidóbirtokok felszerelésit is igénybe lehessen venni.

Kérte továbbá, hogy amennyiben kivételeket fog a javaslatot megváltoztatni, **biztosítsanak előnyös helyesítést azoknak az ardeleknek, akik a megszállás alatt ellenforradalmi magyartartást tanúsítottak.**

Ezután **Makray Lajos, Maróthy Károly, Festetics Domokos** gróf, **Csűrő Lajos** és **Szabó Zoltán** szövegezték fel. **Szabó Zoltán** azt hangoztatta, hogy a zsidóktól igénybeveendő földet nem azoknak kell visszajuttatni, akik zsidókére jutáltak, hanem magyar kisémbereknek.

Az olasz pénzügyminiszter Budapestén

Thaon di Revel gróf olasz pénzügyminiszter május 27-én négy napos látogatásra Budapestre érkezett. Már a magyar kormány vendégségében magyar részéről az a megkülönböztetett szívesleg szeretet és igaz tisztelet fogadta, amely a hatalmas olasz baráti nindzet képviselőjével szemben minden alkalommal megnyilvánul a magyar közvéleményben. A magyar társadalom minden tagja átérzte a látogatás alkalmával, hogy a közös háborús erőfeszítésekhez természetesen hozzájárultak a gazdasági és pénzügyi élet terén való tökéletes együttműködés is, amelynek olasz részéről **Thaon di Revel** gróf pénzügyminis-

ternek a legelsőrendűbb képviselője.

A fogadtatás, amelyben a magyar kérésre **Reményi-Schneller** Lajos magyar pénzügyminiszterrel az élen a magyar közélet előkelőjei, a főváros közönsége részesített, meleg, közvetlen és ünnepélyes volt.

Thaon di Revel gróf már megérkezése óta látogatást tett **Reményi-Schneller** Lajos pénzügyminiszternél és **Kállay** Miklós miniszterelnöknél. E látogatásokat megelőzően a Kormányzó Uránál iratkozott fel. Utána felkereste a magyar gazdasági közélet több vezetőjeit, köztben körtörtetését tette a városban.

Kormányzó **Drunk** esüdtörténetét, május 28-án fogadta kihallgatá-

son **Olaszország** pénzügyminiszterét.

Thaon di Revel gróf ezen a napon mekoszorúztva a Hősök Emlékkövetés utána résztvett a Villásreggulin, amelyet a magyar kormányelnök adott a miniszterelnökségi palotában. Délután előadást tartott a parlament delegációjában a **Háború és a pénzügyek** címmel. Előadását abban foglalta össze, hogy

„a takarékossg a kiadásokban, a pénzrel való bánásban mindenkinek első kötelessége háború idején, hogy ezáltal mind a pénzügyi erőforrásokat, a haderő fellegyvezését tökéletesítse.”

Este az olasz követet adott vaskorté **Thaon di Revel** gróf tiszteletére.

Kimagasló politikai jelentőségű eseménye volt a látogatásnak a magyar pénzügyminiszter estebéjében a **háború és a pénzügyek** címmel, amelyben **Reményi-Schneller** Lajos magyar és **Thaon di Revel** gróf olasz pénzügyminiszter egybehangzóan nyilatkozott a két nemzet közötti fekvérbáratságról.

Thaon di Revel gróf látogatásának harmadik napját vidékén töltötte. Meglátogatta a pannon-pannoni főispánját és a Győr-gramgrófról elvezetett olasz gimnáziumot. Onnan a magyar pénzügyminiszterrel Balatonfüredre utazott, ahol egy napot töltött és utána **Olaszország** utazott vissza. Búcsújében azt mondotta:

— Magyarországi utazásom életem legszebb emléke lesz.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A nagy charkovi esata, amelyhez a korszerű harci eszközök és a hadianyagnak szinte elcélpezhetetlen tömegű talárolása tekinthető ennek a világháborúnak egyik ütközete sem hasonlítható, befejeződött.

Három szovjethadvezér husz lévész és hét lovashadosztály, valamint 14 páncélos dandárral megsemmisült, a foglyok száma pedig 240.000-re emelkedett.

A berlini sajtó megelőgetetlen állapítja meg a most lezárult harci szakaszról, hogy a német hadsereg semmit nem veszített ütközeteiből a tel folyamán és tökéletesen készen áll az elkövetkező nagy feladatok elvégzésére. Berlini illetékes körök nyomatosan hangsúlyozzák, hogy

a keleti hadszíntéren még csak ezután kerül sor a nagy német hadműveletekre.

Azokat a keresi bevezető győzelmeiket követően a nagy orosz hadseregnek a karkovi szovjetátamadás pedig semmiben sem befolyásolta.

A charkovi győzelemről kiadott magyar tájékoztató jelentésből megtudjuk, hogy

erős magyar csapattek is hősösen résztvettek a hatalmas eredményű ütközeten. Különösen a dunántúli kötelek és az északnyugati kerékpárosok, akiket a német nagyvezérkar jelentése is megdicsér. Átt. Ott vezérőrnagyak, a dunántúli kötelek parancsnokának a Németbirodalom vezére és kancleriként az I. osztályú német vaskeresztet adományozta, amelyet ünnepi különöség között adtak át a kitüntetett

TANGÓHARMONIKA ISMÉT KAPHATÓ 80 PENGŐZÓT

MARNITZ

zenei központ VIII. JÓZSEF-KÖRÚT 37

Arleányok ingyen! Rádió, gramofon és az összes hangszeres olasz beszerzési forrásak „Asterhang” lemezek! Vidéki fiókok: Szolnok, Gyöngyös, Mónás, Szeged.

magyar tábornoknak. A charkovi esatában résztvevő magyar honvédelegység közli pedig ezidig mintegy százötvenet tüntettek ki a II. osztályú vaskeresztel.

A magyar honvédek egy 25 harcikosossal megkísérelt szovjetátamadást feltartoztattak. Nyolc harcikosai páncélelláható gyerekekkel kilöttek a többi megöltésre. Kétségbeesettek. Visszaverték a szovjet erődereji atamadást is, s közben légvédelmi ütégkínelt három elönséges repülőgépet lölettek. Tevékony részt vettek a magyar honvédektelekek az orlvészbandák megsemmisítésében is

feladatukat kevés vesztésgel, elismerésremélőan oldották meg.

A libiai esata közel tíz napja tart már, s a tengely páncélosai alig 25 kilométerre vannak Tobrukától. Londonban a katonai szakértők azt írják, hogy úgy látszik, elkerülhetetlen lesz a döntő jelentőségű esata”.

A japánok újabb sikereket értek el Kínában és befejezték a burmai tisztogatást. Japán tehergallajárók atamadást intéztek Sydney ausztráliai város ellen. Fokozódott a szállítóhajók elteni harc.

Májusban a német fengeri és légierő összesen 170 amerikai és angol szállítóhajót süllyesztettek el 924 ezer tonna tartalommal.

Nyugaton a légítamadások növekedtek. Az angolok Köln városát bombázták, a németek megtorlással a robbanó és gyújtóbombák erejével árasztották el az angol Canterbury érseki székeselyet.

Melyik hadikölcsönjegyző kaphat támogatást?

A Ház előtt fekvő hadikölcsön-törvényjavaslat a hadikölcsönjegyzők támogatásáról a következőképp intézkedik:

A korábbi törvények alapján csak az a természetes személyt lehet támogatásban részesíteni, aki 1930. június 30. hatálybalépése előtt három évben legalább egy ízben már részesült ilyen támogatásban.

Támogatásban lehet részesíteni azt a beföldlőn lakó természetes személyt is, aki az 1940. év augusztus hó 30. napján a román királyság illetékes az 1941. évi április 1. napján az egykori Jugoszláv Királyság területén lakott és a hadikölcsönkötvevény alapján támogatás iránt 1942 június hó 30. napja előtt kérelmet terjesztett elő.

Támogatásban lehet részesíteni a hadikölcsönkötvevény eredeti szer-

"SZÉKÉNEG"-gel

Flixoxeragyérites!

Talajfertőtlenítés!

NITROGEN-ellátás

PÉTI SÓ-val 17% N

Péti mézsalóterrommal 15.5% N

biztosítja a fűvel mező szőlő- és gyümölcsstermetést.

Felvilágosítással szolgál: PÉTI NITROGENÜVEK RT., Budapest, V., Múdor-u. 21

zőjének halála után annak házastársát, kiskorú gyermekét, szülőjét, ha a hadikölcsönkötvevény eredeti szerzője a halált megelőző három évben legalább egy ízben részesült már ily támogatásban. A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a befűgyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértve állapítja meg.

Aki hadikölcsönkötvevénye alapján a gyümölcsfáinak és a földművelésnek nagy károkat okozó háborús magyar államháztartási címletek után kapott vagy kap támogatást, hadikölcsönkötvevénye alapuló követelése átértékelést nem igényelheti.

fonó, gyékényfonó, szalmafonó, kukoricahéban- vagy birkikészítő-tanfolyamot állít be a szövetség.

A háztartási tanfolyamok augusztus-őszig tartanak, a tanfolyamok pedig októbertől kezdődnek, a szervezés azonban már most folyamatosan van. Az igényléseket a beérkezés sorrendjében készítjük elő, azért felhívjuk a közérdekelteket, hogy minél hamarabb tegyék meg a jelentkezéseiket.

Tanfolyami kérelmeket minél előbb, de legkésőbb június hó végéig küldjék be.

a Falu-Gazdaszövetség Női Szakosztályának (Budapest, V., Bátorhy u. 24.), amely minden idővontatkozó ügyben készséggel nyújt tájékoztatást.
Kánya Terézia.

Felvásárolják a gyengébb minőségű szarvasmarhákat

A rendkívüli helyzet következtében megengedettek szükséglet biztosításra

nagyoobb mennyiségű szarvasmarha igénybevétel szükséges.

A földművelésügyi miniszter a közellátási miniszterrel egyetértőleg az igénybevételi eljárás megkezdésénél szarvasmarha felvásárlási akciót tervez, amelynek irányításával a Külkereskedelmi Hivatal, lobonyoltásával pedig a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteléi Szövetkezetét bízták meg.

A kormány a felvásárlás által mőködő nyújt az állattartó gazdák számára, hogy a gyengébb minőségű szarvasmarha állományukat megfelelően értékesíthessék, illetve átveszérés útján állatállomány szivonalát feljavítsák.

A felvásárlási akció során a szarvasmarhák összegyűjtését a vármegyei állattenyésztő egyesületek és az Országos Állattenyésztési Egyesület kereskedelmi tagjai intézik.

A felajánlott, legalább harmadik osztályú minőségű szarvasmarhákat a gyűjtés megbizott vármegyei állattenyésztő egyesületek és

kereskedők az alábbi árakon veszik át: III. o. ökrök 130 filler, III. o. tehén 120 filler, III. o. bika 125 filler ösálykilogrammonként, az feladóállomásra.

Tájékoztatósköppen közöljük, hogy eddig a hasonló minőségű kivételre került állatokból a gazdák az istálló a következő árakat kapták: III. o. ökrök ösálykilogrammonként 118 filler, III. o. tehén ösálykilogrammonként 113 filler, III. o. bika ösálykilogrammonként 112 filler.

A kormány nyomatékosan felhívja a gazdálkodókat, hogy a megvásárlási akció sikerét, mert

ha kellő számú felajánlás nem érkezik be, úgy kénytelen lesz az igénybevételi eljárást elrendelni.

A felvásárlási akcióról részletes felvilágosítást ad a Külkereskedelmi Hivatal (Budapest, V., Széchenyi-rakpart 6. Telefon 120—780, a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteléi Szövetkezet (Budapest, V., Aulich-u. 3. Telefon 124—268), a Vármegyei Állattenyésztő Egyesületek (a vármegye székhelyén), valamint az Országos Állattenyésztési Egyesület (Budapest, V., Bátorhy-utca 8. Telefon 115—435).

Az árvizes területek földadó-mérséklésének feltételei

Ha a birtokos vagy bérlo az árvíz vagy belvíz által elpusztított első termést (vetést) legkésőbb május közepéig kiszántja és a szántóföldjeit ker reményében megmázosodó is bevetethő, a földadó háromnegyed részét el lehet engedni. Ha a károsult az előző termést (vetést) legkésőbb május közepéig nem szántotta ki, a kárt úgy bírálják el, mint ha a szántóföld mázosodó már nem volna bevetendő. Ilyen esetben tehát ha a kár teljes, a földadót és járulékat egészen törlik. Ha a meg nem munkált, be nem vetett szántóföld viz borítja és ezt oly időben megművelte, amikor a szántóföldben abban a gazdasági évben még sikerrel hasznosítható, a vetés első termésnek számít. Ha elemi csapás érte és az a birtokos vagy bérlo rendszeres időben bejelentett, a termés teljes megsemmisülése ese-

len az egész földadó és járuléka elengedésének van helye. Tehát ha a birtokos vagy bérlo a víz által borított földet be nem munkáltható földként adómentesen átveszi, a földadót és járulékat törlik. A földadót és járulékat törlik a kártelvetési eljárás során a kárbeszámó bízottság bevetése talaját és megállapítja azt be, hogy az árvíz idején a földadót (május vége előtt), amikor meg megfelelő termés várható, akkor az ilyen szántóföldre a kárbeszámó bízottság kárt nem állapíthat meg. Azonban ha az ilyen vetést a termés letakarításáig nem elment, csapás éri, jogában áll azt birtokosának vagy bérlojének az elemi csapás nemére megállapított határidőn belül bejelenteni, amely esetben a kárbeszámó meg fog történni és a földadót és járulékat a megállapított kár mérvéhez képest törlik a földadót.

A háziasszony szerepe a közellátásban

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a mai háborús viszonyok között mily nagy jelentősége van az önellátásnak a azért.

készségesen fontos az, hogy az asszonyok és leányok, a nagyoobb gyermekek segítségével házilag állítsák elő mindazt, amit csak lehet.

A Falu Gazdaszövetség Női Szakosztálya készséggel segít a falu segítőség, hogy néhányes gyakorlati tanfolyamot elsajátítsák azokat a tudnivalókat, amelyekre a mai viszonyok között feltétlenül szükségük van, ha azt akarják, hogy a család ellátásában fenakadás ne álljon be.

A háztartási tanfolyamokon megtanulják a leányok és asszonyok, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagból lakarekcs bőségszerűen olyan élelmiszereket készítsenek, amely a gyermekek fejlődését elősegíti s a felnőttek munkabírását erősíti. Új öszoállású, tápláló és ízletes ételreket készítenek s elsajátítják azokat az eljárásokat, amelyekkel zöldségfélék, főzöfélék és

gyümölcszöldségeketnek a teli hónapokra is biztosítani lehet. Gondoskodni kell róla, hogy senmi vesztés ne legyen a készletből az élelmiszerekből, amelyek nyáron bővebben állanak rendelkezésre, az őszi-téli hónapokra is megfelelő mennyiséget tudjunk felrakni.

A háztartás és kisebb háztartási célok pótlását és javítását ma szintén házilag kell megoldani. A Falu-Gazdaszövetség házilapri tanfolyamain ezekre vonatkozóan is hasznos ismereteket szerzhettek.

A szabás-varrási tanfolyamokon a fehérmű és egyszerűbb felsőruhák készítését tanulják meg a leányok és asszonyok. Legelőször a régi, viseltes ruhákat próbálják újat alakítani, a felnőttekétől a gyermekekét, hogy minél kevesebb kiadással, minél nagyoobb anyagmegtakarítással tudják el készíteni a szükséges ruhaféléket maguk és családjaik részére.

A kézművesek-tanfolyamokon az oktatás himzések, eszpipeművek tervezése és népies motívumok, színesek felhasználására is kiterjed. Főleg olyan ruhákat lehet vele szép eredményeket elérni, ahol a kézművesek örökösítése már meg szervezte.

A népművészeti és házilapri foglalkoztatók hasznos háztartási tárgyakat és gyermekjátékokat készítenek a tanfolyam résztvevői. A háznál található selyem-, posztó- és pamutmaradványokat ezen a tanfolyamon jól fel lehet használni babák, kitömött állatok, népművészeti lámpapáncsok és aprkártyaszerelvények készítésére.

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE ÉVI JELENTÉSE NAGYARÁNYÚ FEJLŐDÉSÉRŐL SZÁMOL BE

A Gazdák Biztosító Szövetkezet május 27-én tartotta meg az évi rendes közgyűlést Vay László báró elnökletével.

Az intézet igazgatóságának és felügyelőbizottságának a közgyűlés elől terjesztett jelentése az elmulit esztendő üzletének nagyarányú fejlődéséről számol be.

Biztosítási vonatkozásban is nagy nyereséget jelentett az elmúlt évben a délvideki országok közötti visszaszerzése, ahol a jómódú lakosság körében igen népszerű a biztosítási intézménye és így ezeken a területeken az állatbiztosítás számmaltevő nyeresége a magyar gazdasági életnek.

A Gazdák Biztosító Szövetkezet két jözszerű biztosító intézet, a belgrádi „Jugoszlavia Általános Biztosító Társaság” és a zagrabi „Croatia Biztosító Szövetkezet” délvideki üzletállomásvát vette át. A Szövetkezet Újvidék székhelyét délvideki kirendeltséget állított fel.

Az üzlet fejlődése az 1940. évben is kedvező volt.

A díjbevetel az átváltást jól tekintetbevétele nélkül az előző évvel

szemben több mint három millió pengővel emelkedett,

amely szögéből az elemi biztosítási ágazatokra 2.5 millió pengő, az életbiztosítás ágazatra pedig 0.6 millió pengő esik.

A szövetkezet zárszámadásai be-számolnak arról, hogy

az intézet az állami jellegű hitel-üzletekkel is jelentősen részesedett, az 1941. évi közvetlenül együtt közel ötmillió pengő beruházási kölcsönt jgyezett az intézet a nyugdíjpiacra jgyezésén kívül.

Az intézet összes díjbevétele 1941-ben 17,4 millió pengőre emelkedett, amiből 11,5 millió pengő az elemi díjbevétele, 5,9 millió pengő pedig az életbiztosítási díjbevételek esik.

A közgyűlés elől terjesztett számadás részletes kimutatást tartalmaznak a szövetkezet fennállása óta elért üzleteredményekről. Az ebben közölt adatok azagrán:

az 1941-ben elért 17,4 millió pengő díjbevetel minden eddigi év eredményét felülmúlja és a fokozatos fejlődésre mi sem jellemzőbb, hogy a legutolsó év évi alatt az 1932. évi 6,9 millió pengőértől évről évre növekedő arányban 17,4 millió pengő tölé emelkedett a díjbevetel.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi bakteriumölő

nélkül. Kapható az megrendelésre csak

AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Dehény-utca 46. Hsz. 2/a

Árak: Domblaponnal az Budapest

F. 6. 8. 10

5.10 7.50 9.60 11.40 13.80 16.80

Tanulmányok prospektus a lap olvasójának ingyen!

